

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA
SPORTININKŲ ATSTOVAS**

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. + 370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, <https://smsm.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT43 4040 0636 1000 2196, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansų įstaigos kodas 40400

Lietuvos gimnastikos federacijai

SPRENDIMAS

DĖL MENINĖS GIMNASTIKOS SPORTININKIŲ TEISIŲ

2025 m. gegužės 2 d.

Vilnius

2025 m. balandžio 2 d. gauto skundo pagrindu ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str., sportininkų atstovė priėmė sprendimą Nr. R-5280 atlikti tyrimą dėl galimo meninės gimnastikos sportininkų teisių pažeidimo.

Tyrimo metu siekta išsiaiškinti, ar Lietuvos gimnastikos federacija ir jos Meninės gimnastikos komitetas nustatė tinkamus nacionalinės rinktinės sudarymo kriterijus bei atrankos (delegavimo) į pasaulio ir Europos čempionatus ir pasaulio taurių ir kitų į Tarptautinės gimnastikos federacijos kalendorių įtrauktų varžybų kriterijus.

Atliekant tyrimą, sportininkų atstovė dalyvavo pokalbiuose su skundą pateikusia sportininke ir Lietuvos gimnastikos federacijos atstovais, rinko ir vertino skundą pateikusių sportininkės paaiškinimus, Lietuvos gimnastikos federacijos prezidento ir generalinio sekretoriaus paaiškinimus, Lietuvos gimnastikos federacijos pateiktus dokumentus bei atsakymus į užduotus klausimus (raštu ir žodžiu).

Dėl Lietuvos gimnastikos federacijos Meninės gimnastikos rinktinių sudarymo kriterijų

Tyrimo metu nustatyta, kad Lietuvos gimnastikos federacijos prezidiumas 2024 m. gruodžio 11 d. patvirtino 2025 m. Gimnastikos sporto šakų Lietuvos rinktinių sudarymo kriterijus, tarp jų – ir meninės gimnastikos. Kriterijai numatyti suaugusiųjų ir jaunimo amžiaus grupėms – individualiai programai ir grupiniams pratimams. Rinktinių sudarymo kriterijai yra aiškūs, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminaciniai bei atitinka, Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo reikalavimus. Taip pat jie buvo tinkamai patvirtinti ir viešai paskelbti. Kriterijai tvirtinami vieneriems metams.

Dėl atrankos (delegavimo) į pasaulio ir Europos čempionatus ir pasaulio taurių ir kitų į Tarptautinės gimnastikos federacijos kalendorių įtrauktų varžybų kriterijų

Tame pačiame 2024 m. gruodžio 11 d. prezidiumo nutarime numatyta, jog sportininkų atranka į 2025 m. Europos ir pasaulio meninės gimnastikos čempionatus (tiek suaugusiųjų, tiek jaunimo amžiaus grupėms) vyks nurodytų konkrečių varžybų metu, o „gimnasčių atrankos rezultatų skaičiavimo metodiką (balus) nustato ir tvirtina Meninės gimnastikos komitetas.“

Tyrimo metu nustatyta, kad po šio prezidiumo patvirtinimo būtent atrankos (delegavimo) į 2025 m. Europos ir pasaulio čempionatus taisyklės vėliau numatė Meninės gimnastikos komitetas. 2025 m. vasario 18 d. komiteto posėdyje buvo patvirtinta atrankos skaičiavimo taškų metodika bei nuspręsta, kad prezidiumo patvirtintose tarptautinėse varžybose atranka nebus vykdoma (bus vykdoma tik Lietuvos taurės varžybose ir Lietuvos čempionate), o gimnastės į šias tarptautines varžybas nebus deleguojamos. Ši taškų skaičiavimo metodika (be kitų kriterijų) buvo patvirtinta, likus trims dienoms iki pirmųjų atrankos varžybų.

2025 m. kovo 18 d. komiteto posėdyje (jau po Lietuvos čempionato) buvo suskaičiuoti taškai, kuriuos surinko sportininkės taurės varžybose ir Lietuvos čempionate (tik šie du turnyrai vertinti, kaip atrankos varžybos) ir patvirtintas asmeninis sportininkų sąrašas (sportininkų eilė), kurios bus deleguojamos į 2025 m. Europos suaugusiųjų ir pasaulio jaunimo čempionatus. Pabrėžtina, kad Tarptautinė gimnastikos federacija yra nustačiusi valstybėms kvotas, kiek sportininkų kiekviena valstybė narė gali deleguoti: nuo 1 iki 3.

Atkreiptinas dėmesys, kad iki Lietuvos čempionato (vykusio 2025 m. kovo 15 – 16 d.) Lietuvos gimnastikos federacijai buvo nurodžiusi Tarptautinei gimnastikos federacijai, jog suaugusiųjų Europos čempionate dalyvaus 3 sportininkės, o jaunimo pasaulio čempionate – 2

sportininkės. Po Lietuvos čempionato, 2025 m. kovo 18 d. posėdyje Meninės gimnastikos komitetas nusprendė, jog į suaugusiųjų Europos čempionatą vyks 2 sportininkės, o jaunimo pasaulio čempionatą – 3 sportininkės. Šis sprendimas komiteto posėdžio protokole motyvuojamas, surinktų taškų skaičiaus, amžiaus ir perspektyvumo kriterijais, jų neaprašant ir nedetalizuojant. Jau vėliau tyrimo metu, teikdama paaiškinimus sportininkų atstovei raštu, Lietuvos gimnastikos federacija aiškino šiuos kriterijus detaliau.

Visgi, Lietuvos gimnastikos federacija savo rašte sportininkų atstovei nurodė, kad „sprendimą dėl galutinio sportininkų skaičiaus Lietuvos gimnastikos federacija priima atsižvelgdama į eilę kriterijų, tame tarpe, finansines galimybes ir numatomus kaštus, Lietuvos gimnastikos federacijos tikslus, sportininkų rezultatus ir perspektyvą ir pan. Galutinio kriterijų sąrašo, pagal kuriuos sprendžiama, kiek sportininkų deleguoti, nustatyta nėra, sprendžiama kiekvienu atveju atskirai pagal konkrečią situaciją.“

Dėl atrankos (delegavimo) į tarptautines taurių varžybas Lietuvos gimnastikos federacija informacijos nepateikė.

Iš nurodytų aplinkybių sportininkų atstovė daro išvadą, kad Lietuvos gimnastikos federacijoje nėra meninės gimnastikos sportininkų atrankos (delegavimo) į Europos ir pasaulio čempionatus bei pasaulio taurių ir kitų į Tarptautinės gimnastikos federacijos kalendorių įtrauktų varžybų tvarkos, kurioje būtų nustatyti aiškūs delegavimo kriterijai. Nesant kriterijų, sportininkės negali iš anksto žinoti, kokius sportinės veiklos rodiklius pasiekę, jos būtų deleguojamos, todėl yra priklausomos nuo subjektyvios Meninės gimnastikos komiteto narių nuomonės.

Dėl galimo interesų konflikto

Tyrimo metu paaiškėjo, kad Meninės gimnastikos komitetą sudaro meninės gimnastikos trenerės, dėl kurių auklėtinių dažnai komitete yra priimami sprendimai.

Lietuvos gimnastikos federacijos Etikos kodekso II skyriaus 3.2. punkte yra įtvirtina, kad „vengiama situacijų, kai atliekant pareigas, priimant sprendimus ar atliekant kitus veiksmus susikerta Lietuvos gimnastikos federacijos ir/ar jos darbuotojų ir/ar Lietuvos gimnastikos federacijos narių privatūs asmeniniai, šeimos, draugų ir/ar finansiniai interesai. Atsiradus intereso konflikto prielaidai rekomenduojama oficialiai nusišalinti nuo sprendimo priėmimo.“ To paties Etikos kodekso V skyriaus 1 p. nurodyta, kad „situacija, kai Lietuvos gimnastikos federacijos darbuotojas, valdymo organų narys privalo priimti sprendimą/dalyvauti priimant sprendimą veiklos, finansų, viešųjų pirkimų srityse, kuris susijęs su jo privačiu interesu, yra laikomas interesų konfliktu.“

Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 2.87 str. taip pat numato, kad juridinio asmens valdymo organo narys turi būti lojalus juridiniam asmeniui, privalo vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti juridinio asmens interesams. Juridinio asmens valdymo organo narys privalo pranešti kitiems juridinio asmens valdymo organo nariams arba juridinio asmens dalyviams apie interesų konflikto aplinkybes, o tokia informacija turi būti pateikta raštu arba įrašyta į juridinio asmens organų posėdžio protokolą.

Balsuojant dėl savo auklėtinių atrankos (delegavimo) ir/ar šio delegavimo finansavimo į tarptautines aukšto meistriškumo sporto varžybas, Lietuvos gimnastikos federacijos valdymo organų ir jos komitetų nariams reikėtų atsižvelgti, ar jie, kartu būdami ir svarstomų gimnasčių treneriais bei klubų vadovais, galimai Lietuvos gimnastikos federacijos sąskaita vykstantys į renginius su deleguojamomis sportininkėmis, neveikia interesų konflikto sąlygomis bei, ar negali pažeisti kitų sportininkių teisių. Svarbu, kad valdymo organų, komitetų nariai nepriimtų sprendimų dėl savo delegavimo, finansavimo ir pan., o tokius klausimus svarstant, nusišalintų ne tik nuo balsavimo, bet ir nuo svarstymo.

Sprendimas dėl meninės gimnastikos sportininkių teisių

Remdamasi Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str., 1 d. ir 5 d. 2 p., 4 p., 6 p., nusprendžiu:

1. Įpareigoti Lietuvos gimnastikos federaciją peržiūrėti visų amžiaus grupių meninės gimnastikos sportininkių atrankos (delegavimo) į Europos ir pasaulio čempionatus bei pasaulio taurių ir kitų į Tarptautinės gimnastikos federacijos kalendorių įtrauktų varžybų tvarką bei savo organizacijoje numatyta procedūra įtvirtinti objektyvius, skaidrius ir nediskriminacinius kriterijus, taikomus šioms atrankoms ir delegavimui (numatant ir kriterijus dėl deleguojamų sportininkių skaičiaus, ir dėl pratimų atlikimo varžybose, į kurias deleguojama).
2. Įpareigoti Lietuvos gimnastikos federaciją patvirtintus kriterijus paskelbti viešai ir iš anksto (prieš protingą laiko tarpą) iki prasidedant į atranką įtrauktiems renginiams Lietuvos gimnastikos federacijos tinklapyje.

Siūlymai (rekomendacijos) dėl atrankos (delegavimo) kriterijų ir interesų konflikto

Remdamasi Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str., 1 d. ir 5 d. 2 p., 4 p., 6 p., 7 p. bei siekdama užkirsti kelią galimiems pažeidimams kilti ateityje, siūlau (rekomenduoju) Lietuvos gimnastikos federacijai:

1. Sprendimo įpareigojimuose nurodomus kriterijus patvirtinti ilgesniam laikui (pavyzdžiui, olimpiniam ciklui, remiantis Lietuvos gimnastikos federacijos paaiškinimais), jų reikšmių, taškų ir skaičiavimo metodikos nekeičiant kiekvienais metais.

2. Į atrankos (delegavimo) į pasaulio, Europos čempionatus bei pasaulio taurių ir kitų į Tarptautinės gimnastikos federacijos kalendorių įtrauktų varžybų kriterijų nustatymo tvarką įtraukti ir kriterijus dėl sportininkų ir jų aplinkos išlaidų, susijusių su šiuo delegavimu, kompensavimo.

3. Imtis priemonių, kurios užkirstų kelią Lietuvos gimnastikos federacijos valdymo organų bei komitetų nariams pažeisti federacijos Etikos kodekso II skyriaus 3.2. p., V skyriaus 1 p. ir Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 2.87 str. nustatytas juridinio asmens organų narių pareigas bei apimtų draudimą veikti interesų konflikto sąlygomis.

Dėl šių įpareigojimų, siūlymų (rekomendacijų) prašau informuoti sportininkų atstovę apie Lietuvos gimnastikos federacijos priimtus sprendimus – dėl priemonių, kurių bus imamasi, įgyvendinant sportininkų atstovės įpareigojimus, siūlymus (rekomendacijas) (Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str. 5 d. 6 p.).

Atkreipiu Lietuvos gimnastikos federacijos dėmesį, kad sportininkų atstovė ir/arba Nacionalinės sporto agentūros Kompetencijų centras gali suteikti konsultacijas dėl skaidrių ir sąžiningų kriterijų bei gerojo valdymo principų inkorporavimo į organizacijos veiklą. Sportininkų atranka (delegavimas) turėtų būti grįstas sportinių rezultatų kriterijais, visiškai vengiant bet kokio subjektyvumo, sunkiai arba neįmanomai pamatuojamų kriterijų. Kriterijai turi būti aiškūs, konkretūs ir pamatuojami bei iš anksto žinomi sportininkams. Sportininkų atstovės nuomone, toks pokytis padėtų Lietuvos gimnastikos federacijai siekti savo įstatuose numatytų tikslų, sukurtų pasitikėjimo atmosferą tarp meninės gimnastikos sportininkų ir užtikrintų joms efektyvesnį, mažiau nežinomybės ir streso keliantį rezultatų siekimą, atitiktų teisėtų sportininkų lūkesčių principą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo 14 str., šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai (A. Goštauto g. 12, Vilnius), vadovaujantis Lietuvos Respublikos Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymu, ar Lietuvos Respublikos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui bet kuriuose teismo rūmuose (Vilniaus rūmai, Žygimantų g. 2, Vilnius; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas; Klaipėdos rūmai, Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda; Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, Panevėžys), ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>).

Sportininkų atstovė

Laura Montvilaitė